

ST.

30. SEPT. 1948
60. ÅRGANG
NUMMER 37-38

FRAM KRISTMENN FRAM

OLAV

INNHOOLD SFORTEGNELSE:

GREV FOLKE BERNADOTTE - DET FRANSKANSKE
LEGAPOSTOLAT - PAVENS TALE TIL DEN INTER-
PARLAMENTARISKE UNION - S. BIRGITTA OG BIR-
GITTINERORDENEN - ITALIENSK UNGDOM VISER
VEIEN - TIL DOMFEST I KÖLN. III

FALT PÅ FREDENS FRONT

Mordet på grev Folke Bernadotte er i all sin gru og lammende virkning på fredsoptimismen noe av det verste som kunne hende i den psykose av rykende vulkanfred vi i dag er oppe i. At det er en niddingsdåd øvet i gangsterpolitikken navn, er ikke det mest urovekkende. En visste at demoniske skygger lurte i bakhold på grev Bernadotte. Og han visste det selv. Det mest urovekkende er at *alt* virkelig kan skje så snart den onde ånd får et minste pusterom for aksjon.

Få tilfelle kan vel trekkes fram fra historien som kan stilles opp ved siden av Bernadottes. Vi kjenner legioner av religionens, rasens og intoleransens martyrer. Men de har alle det felles at de tjente en aktiv eller passiv front.

Vi trodde ikke at grev Bernadotte gjorde det. Vi trodde at freden ikke var noen front. Vi kunne til nød tenke oss at den var en skanse. Men helst drømte vi om den som en gave.

Hva representerte Folke Bernadotte? Vi så ham som den uselviske menneskevennen som ved å møte uredd opp der massekaos, massedrykt og massefortapthet rådde skjebnene, ble ridderen av legendarisk format. Selv Himmler, folkestormens, rubb-og-stubb frontens opphavsmann, kapitulerte foran Folke Bernadotte. Overfor noe så udefinerbart som menneskekjærlighet hadde han ikke noe å frykte. Men hadde

han ant at *fred var front*, var selv ikke Bernadotte sluppet ut av hans klør!

Da Palestinakonflikten kalte på en megler, skulle enhver tro at ingen bedre var å finne enn grev Folke Bernadotte. Og han møtte opp klar til tjeneste. Med oppbrettede skjorteermer tok han fatt på aktene, etablerte det hvite flaggs hovedkvarter strategisk mesterlig. Fikk de riktige kontaktene knyttet til begge sider, fikk overblikket, innblikket — formidlet, forhandlet, formidlet igjen — og handlet.

Da smalt skuddene mot hans bryst.

Verden sto atter overfor et fortvilet hvorfor? En tenkte ikke på at grev Folke Bernadotte var en kompromittert mann i denne sak. At han i grunnen var fordømt til å falle. Hvordan?

Jo. Bernadotte bar suksessens farlige stempel på sin hvite hjelm. «Himmlers skygge» har fulgt ham siden den stund han dro bort som den sterkeste. Han var fri for frykt, derfor var han så sterk. Derfor kunne han ikke gå slagen sin vei. Han fryktet ingen annen enn Gud, med samvittigheten ren kunne han fortsette sine fredsoffensiver. Derfor var han så farlig.

Altså representerte han likevel en front — *fredens front*. Også den har sine helte rogn martyrer. Grev Bernadotte er en av dem. Et verdig offer, en verdig sak — adelskap forplikter!

VÅRE KIRKER på søn- og helligdager

KUNNGJØRINGER:

OSLO

St. Olavs kirke, Akersvegen 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegd. og Biskopen 42 52 87).
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Fransiskanerne, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 17: Aftengudstjeneste.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 8.15: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.
Kl. 18: Kompletorium.

Jesu Hjerter kapell, Nyv. 17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 55.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 17.45: Aftengudstjeneste.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 7: Høgmesse. Kl. 17: Aft.gudstj.

Vår Frue Villas kapell, Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgm. Kl. 16.30: Aft.gudstj.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottemesse. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torvg. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.
Kl. 18: Aftengudstjeneste.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 1/8: Fromesse. Kl. 1/11: Høgmesse.
Kl. 19: Aftengudstjeneste.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25 534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.
Aftengudstjeneste.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse. Aftengudstj.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 2238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

St. Franciskus' 3. orden i Oslo
har møte fredag 8. okt. kl. 19 (7)
i St. Halvards kirke, Urtegaten. Et-
terpå selskapeleg sammenkomst i for-
eningslokalet, med foredrag av frøk-
ken S. Øde.

Mariakongregasjonen i Oslo.

Medlemmene deltar i Rosenkrans-
andakten 6. oktober kl. 19 i St.
Olavs kirke.

Deretter samvær i lokalet, Akers-
vn. 5. Fru Bjørg Håkonsen kåserer
om akademikernes stevne i Kristian-
sand. Felleskomunion påfølgende
søndag 10. oktober.

.....
N. K. K. F.s boklotteri
.....
til inntekt for bladet «St. Olav»
.....

vil bli startet i høst. Styret ber
oss minne medlemmene og andre
interesserte om å støtte foreta-
gendet ved å innsende bøker eller
et lite bidrag til innkjøp av bø-
ker. Gaver kan sendes til styrets
formann, frk. Ragnbild Foss,
Cam. Colletts vei 9 V, Oslo eller
til St. Olavs eksp. Der er alt kom-
met inn en del verdifulle bøker
og flere er lovet, men der trengs
flere, hvis lotteriet skal bli så stort
og omfattende som forrige gang.
Det er vel unødvendig å tilføye
at «St. Olav»s blad gir innsam-
lingen sin beste anbefaling.

ST. OLAV

KATOLSK UKEBLAD

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.
Redaksjon og ekspedisjon: Akersv. 5 I.
Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16,
unntatt onsdag. Lørdag: 9.30—13.
Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.
Abonnementspris: Kr. 2.50 pr. kvartal,
for utlandet + avisporto.
Abonnement tegnes i ekspedisjonen og
på ethvert postkontor.
Annonser må være innsendt innen
fredag aften.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 3. OKT.: (20. s. etter pinse). *Teresa av Jesubarnet, jomfru, misjonens beskytter.* Ep. Isaias 66, 12—14. Ev. Matt. 18, 1—4. *Mandag:* Frans av Assisi, bekj. *Tirsdag:* Teresa-oktaven. *Onsdag:* Bruno, bekj. *Torsdag:* Rosenkransfesten. *Fredag:* Birgitta, enke. *Lørdag:* Johannes Leonardi.

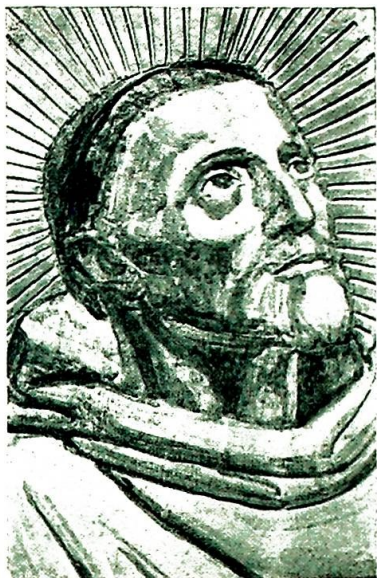
SØNDAG 10. OKT.: 21. s. etter pinse. Ep. Efes. 6, 10—17. Ev. Mat. 18, 23—35. *Mandag:* Maria morsfest. *Tirsdag:* Ferialdag. *Onsdag:* Edvard, konge, bekj. *Torsdag:* Callixtus, pave, mart. *Fredag:* Teresa, jomfru. *Lørdag:* Hedvig, enke.

SØNDAG 17. OKT.: 22. s. etter pinse.

Det fransiskanske legapostolat og den katolske aksjon

Til Fransiskusdagen den 4. oktober

Av fransiskanerpater Leo van Eckeren

Brigitte West: Frans av Assisi

Pave Gregor IX kalte Frans av Assisi «vir catholicus, apostolicus, Franciskus Romanus», dvs. «den katolske, apostoliske mann, den romerske Frans». Med disse ord preger han Frans av Assisis karakter, helgenen som med sitt liv og sitt virke fornyet den kristne verden. Verden må igjen bygges opp i den kristne ånd dersom den ikke skal gå under i krig og elendighet, i blod og tårer, i umoral og dyp fornedrelse. Derfor viser pave Pius XI nåtidens mennesker til Frans av Assisi og stiller ham fram for oss som eksemplet på et katolsk liv og som et ideal for alle katolikker i deres aksjon.¹⁾ Frans var ikke prest. Mange legfolk fulgte ham i hans bevegelse og ble tertiærer. Pave Gregor IX kalte disse legapostler «Kristi soldater» og «nye Makkabeer». Leo XIII og Pius XI stadfestet denne ros. Således står Frans av Assisi, Kristi herold, i vår tid for oss som den katolske aksjons leder og verner. Enhver som føler seg kalt til den katolske aksjon, må derfor se opp til sin leder og bli besjelet av hans ånd. Ingen katolsk aksjon er mulig uten den ånd som Frans gjorde seg til talsmann for og levde for: den katolske og apostoliske ånd. Likevel har den tredje orden et annet mål enn den katolske aksjon. Hovedformålet for den tredje orden er å streve etter kristen fullkommenhet, mens den katolske aksjon innbyr legfolket til å ta del i Kirkens hierarkiske apostolat for å utbre Kristi rike på jorden. Den katolske aksjon er i sitt vesen apostolat som forutsetter personlig helliggjøring som uunnværlig betingelse. Den tredje orden strever i første rekke etter fullkommenhet. Plikten til apostolat følger da logisk, selv om det ikke er direkte målet. Den tredje orden driver direkte et individuelt apostolat, menneskets helliggjør-

ing, og omfatter således indirekte hele samfunnet. Den katolske aksjon derimot sikter direkte på hele samfunnet likesom Kirkens hierarkiske apostolat gjør det. Den utøver direkte et kollektivt apostolat. Den katolske aksjon står under biskopens ledelse, mens den tredje orden etter Kirkens vilje blir ledet av et ordenssamfunn, i dets ånd og etter dets regler. Den tredje orden er dessuten en forening, mens den katolske aksjon etter pavens mening egentlig ikke er det. Det fransiskanske legapostolat er altså av en annen natur enn det legapostolat som er organisert i den katolske aksjon. Likevel er den tredje orden ifølge pavens forklaringer en verdifull hjelp for den katolske aksjon. Det fransiskanske legapostolat stråler i Kirkens historie som et klart og skinnende lys.

Det fransiskanske legapostolat er et religiøst-moralsk apostolat.

Pius XI sa i ovennevnte encyklika følgende: «Den hellige Frans ble utrustet med dydens kraft og av det guddommelige forsyn kalt til å arbeide for sine samtidiges forbedring og således fremme hele Kirkens vel.» «Meget har den tredje orden bidratt til denne almene fredsbevegelse og forbedring.»

Den tredje ordens legapostolat er et velgjørenhetsapostolat.

Er hovedformålet medlemmenes personlige helliggjøring, så følger at de også må arbeide for andres helliggjøring. Etter Kristi guddommelige lære kan vi ikke skille kjærligheten til Gud fra kjærligheten til nesten. Medlemmene av den tredje orden har alltid ofret seg selv for de fattige, syke og lidende. Pius X sa: «Tertiarene må huske på at de er uverdige til å bære dette navn hvis de ikke brenner av kjærlighet til Gud og nesten. — Fordi kjærligheten viser seg i gjerninger, er de forpliktet til å vise godvilje og kjærlighet mot alle.» Og så skildrer paven i tydelige trekk arbeidsfeltet for den tredje ordens velgjørenhetsapostolat og nevner uttrykkelig at den skal kjempe mot den dårlige presse, utbre religiøs lektyre, ta del i den daglige hellige messe og i det sakramentale liv, hjelpe geistligheten med religionsundervisningen, kjempe mot materialistisk livsnyttelse og levemåte, vise den ekte kristelige kjærlighet i gjerning og sannhet ved stor velvilje i den daglige omgang med andre, bilegge strid, besøke de syke, hjelpe de fattige eller andre som trenger hjelp, og legge særlig vinn på å øve godt mot nesten.²⁾

Den tredje ordens legapostolat er et sosialt apostolat.

Benedikt XV pekte på det da han sa: «Vi venter at den tredje ordens ånd, som helt og holdent er gjennomsyret av den evangeliske visdom, kan gjøre meget godt både for de personlige og sosiale seder, når denne ånd igjen brer seg ut som den gang da den hellige Frans i ord og gjerning overalt forkynte Guds rike.»³⁾ Pave Pius XI tenkte på Frans' sosiale apostolat, da han skrev i sin encyklika «Rite Expiatis»: «Frans' rensende innflytelse på hele menneskeslekten var slik at den ikke alene styrket respekten for troen og sedene, men gjennomtrengte også

¹⁾ Encyklika: «Rite Expiatis». 30. april 1926.

²⁾ Tertium Franciscanum. 8. sept. 1912.

³⁾ Encyklika: Sacra Propediem. 1921.

Pavens tale til delegasjonen for den Interparlamentariske Unions 37. kongress i Rom

Den interparlamentariske unions 37. konferanse ble åpnet mandag den 6. september i Palazzo Montecitorio (deputerkammeret) i Rom av unionens president, Lord Stansgate. Som konferansens møteleder valtes den italienske utenriksminister, grev Sforza. 39 land var representert, deriblant flere osteuropeiske land, men ikke Russland.

Et mektig program var satt opp på dagsordenen, bl. a. prinsippene for internasjonal moral, beskyttelse av mødre og barn og de ikke selvstyrte områders urolige stilling.

Fra Norge møtte en delegasjon bestående av 9 stortingsrepresentanter, hvoriblant stortingsmann Wright.

Torsdag den 9. september ble konferansens medlemmer mottatt av Paven i Castel Gandolfo. Medlemmer av den norske delegasjon var også til stede, deriblant delegasjonens formann, fylkesmann Utheim.

Paven holdt her følgende tale som vi gjengir etter «L'Osservatore Romano»s referat:

La oss først uttrykke vår glede over den ærbødighet dere har vist Kirkens Overhode ved å henlegge den 37te kongress til Rom. Vi nærer dyp sympati for alle nasjoner og har ikke noe større ønske enn å se dem samarbeide på vennskapelig basis til alles beste. Tillat oss å uttrykke vår dype overbevisning om at det guddommelige Forsyn følger med særlig omsorg deres interparlamentariske Institusjon. Det er et bemerkelsesverdig faktum at denne institusjon, som har til formål å bevare kontakt og vennskapelig samarbeid mellom de offisielle representanter for de forskjelligste nasjoner, har overlevd to

det sosiale liv med kjærlighetens og rettferdighetens evangeliske prinsipper». Den tredje orden fortsetter dette sosiale apostolat, selv om den ikke må gå inn på det rent politiske og sosialt-økonomiske område, hva Pius XI har advart mot.

Også Leo XIII skildret utførlig den tredje ordens sosiale apostolat i sin encyklika «Auspicato» (1882). Tertiarene, også tertiarenes foreninger, kan øve sosialt arbeid på betingelse av at den som orden ikke blander seg i politikk og rent økonomiske problemer.

For å forstå det fransiskanske legapostolats store betydning, må vi heller ikke glemme at den tredje orden også kaller ungdommen til apostolatet.

Gutter og piker kan bli opptatt som fransiskanske tertiärer når de har fylt 14 år. Ikke uten grunn har Leo III valgt dette unge alderstrinn.

Han ville innlemme ungdommen i den fransiskanske tredje orden før overgangsårenes vansker røyner på dem og verdens forfengeligheter oppsluker dem. Men også de som ennå ikke har fylt 14 år, kan tas opp som aspirant-medlemmer eller postulanter. Det er Kirkens ønske at den fransiskanske orden skal oppdra unge gutter og piker etter det fransiskanske mønster og danne dem etter den fransiskanske oppfatning av legapostolatet.

Således har altså den hellige Frans av Assisi i virkeligheten stor betydning i vår tid for den katolske aksjon, som han er verner for, og for dem som i hans ånd vil følge i Kristi fotspor.

verdenskriger og utallige politiske omveltninger. Etter hver krise, som ofte kunne se-drepende ut, har den straks det var mulig gjenopptatt sin virksomhet. En kunne være fristet til å si at hver av disse nasjonale og internasjonale kriser bare har understreket behovet for deres institusjon og stimulert dere til fornyet iver. Vær ikke i tvil om at dere ved fortsatt utholdenhet en dag, og vi håper om ikke for lenge, vil nå det høye ideal dere strever så energisk fram mot tross hindringer og vanskeligheter.

De saker dere har på programmet er alltid av den største betydning for nasjonenes trivsel, og viser klart at dere så langt det er mulig, prøver å se ut over parti- og landegrensener, for å oppnå de goder dere har foresatt dere.

Med hensyn til programmet og arbeidet for konferansen, vil vi gjerne komme med to bemerkninger som er så fast sammenknyttet at den ene betinger den andre og fører den annen med seg.

Styrken i deres institusjon er grunnet på det faktum at menneskets natur alltid er den samme uten hensyn til klima eller breddegrader. Overalt fins det en medfødt rettsbevissthet som i seg selv er konstant og uttryddelig, men som kan forandres av begjær og lidenskap. Det står til dere å arbeide på å holde den intakt, å få den til å modnes og utfolde seg trass i alle egoistiske krav av nasjonal eller regional art. Vi sier uttrykkelig egoistiske, for der er også krav som grunnes på ubestridelige rettigheter eller virkelig nødvendighet. En rettferdig og upartisk rettsfølelse må kunne skjelne skarpt mellom slike. Det er en meget vanskelig oppgave å forene særinteresser når alle er like legitime. Det vil imidlertid alltid være en vei til enighet mellom partene ved gjensidig kompromiss. Skulle det da ikke være annen utvei enn krig eller brutale maktovergrep for å løse konflikter mellom folkene? Det er ut fra dette syn en særlig stor glede for oss å høre at der blant dere er representanter for alle nasjoner. Gjennom kontakt med deres idéer vil det springe ut gnister, ikke slike som antender og puster opp konflikten, men milde gnister, som får lyset til å skinne i respekten for de andres rett.

Kunne deres institusjon, slik den alt har gjort det, fortsette å øve en heldig innflytelse på propagandaen, slik at den alltid holdt seg til den ukrenkede sannhet, da ville det være et langt skritt på vei mot freden. Men vi kjenner dessverre altfor godt de hindringer som står i veien for en slik ideal sannferdighet. Likevel kan en, og må en, skritt for skritt prøve å nå dit hen. Og fremfor alt må en prøve å få slutt på den utålelige tilstand av småskåren propaganda, som uten å bry seg det spor om sannheten fornedrer seg til blind og lydlig tjeneste for partiets eller nasjonens egoisme.

Fra denne dobbelte synsvinkel er deres Institusjon i stand til å yte en ytterst verdifull hjelp for fredens sak. Hos dere er forenet alle internasjonale muligheter, en rettlinjert juridisk tanke, en god vilje, en gjensidig loyal og velvillig forståelse. Dere behandler stridsspørsmål på en vennskapelig måte for å finne grunnlag for enighet, som kunne løse konfliktene, og dere knytter gjensidige forbindelser, som selv, der ideene står mot hverandre, skaper en atmosfære av sympati mellom motstandere, kanskje ofte av mer personlig enn objektiv art, men som

Den hellige Birgitta og birgittinerordenen

Av Einar Wiig

Sankta Birgitta

De nordiske land har ikke hatt noen stor innflytelse på den katolske Kirkes historie eller teologi. Fra Norden er utgått bare ganske få helgener med internasjonalt ry, men én stor mystiker, den hl. Birgitta, og én religiøs orden, Birgittinerordenen. Den hl. Birgitta er vidt kjent for sitt liv og for sin orden, som begge har hatt stor innflytelse rundt om i verden i det verdslige så vel som i det kirkelige liv. Birgitta var svensk, av høy byrd. Svenskene har alltid vært staute folk, iherlige til å holde på det som er sitt. Det tok lang tid å rykke opp hedenskapsrotter i Sverige. Reformasjonen støtte på en kraftig katolsk motstand, og nå kan man vel kalle Sverige protestantismens faste borg i Europa. Gjennom Birgitta får vi føling med middelalderens svenske katolisisme, en overbevist katolisisme som er klar over tilværelsens mening, som vet hvor helvete og himmel er og hvilke veier som fører dit.

Birgitta (1303—73) levde i en urolig tid; i Norden var det strid mellom stormennene om makten; omkring år 1350 herjet Svartedauen i store deler av Europa, og innen Kirken hersket uorden under pavenes opphold i Avignon (1309—77). Helt fra hennes barndom finner vi

likevel i høy grad letter diskusjoner og meningsutvekslinger. Det er hva en kaller «le préjugé favorable» den gunstige fordom, i det minste når det gjelder oppriktighet, hederlige hensikter og ærlig vilje.

Vi kan derfor ikke annet enn å se med største velvilje og håp på fruktene av deres konferanse, og det er vår brennende bønn, at Guds lys og velsignelse må falle rikelig over deres arbeid, dere selv og deres respektive fedreland.

hos Birgitta vitnesbyrd om hennes *fortrolighet med den overnaturlige virkelighet*, som hun sikkert fra først av har lært å kjenne gjennom sine fromme foreldre. Gjentatte ganger åpenbarte Kristus og den hl. Jomfru seg for henne. Det fortelles at en gang hun hadde hørt en preken om Kristi lidelse, så hun neste natt i søvne den korsfestede Frelser, som sa: «Slik er jeg blitt plaget.» Birgitta, som trodde at Han nettopp var blitt korsfestet, spurte: «Herre, hvem har gjort Deg dette?» og Kristus svarte: «De som forsmår meg og ringeakter min kjærlighet, de har gjort meg dette.» Da våknet hun, men hennes sinn var fra den dag så grepet av Kristi lidelse at hun sjelden mintes den uten tårer. — I 13 års alder ble Birgitta gift med Ulf Gudmarsson og bosatt på Ulvåsa i Östergötland. Hun var en dyktig og myndig husfrue, men var også utrettelig i å ta seg av syke og fattige, utholdende i bønn og askese. Birgitta fikk med Ulf 4 sønner og 4 døtre; av disse ble den ene den hl. Katarina av Vadstena. Birgitta ble hoffmesterinne hos kong Magnus og hans dronning, og hun hadde ganske bestemte meninger om hvordan en konge skulle være: Guds sysselmann på jorden. Sammen med Ulf foretok hun flere pilegrimsreiser, bl. a. til St. Olavskirken i Trondheim og til St. Jakobs grav i Spania. Ulf døde i 1344 i cistercienserklosteret i Alvastra. Ikke mange dager etter fikk hun mens hun bad, en åpenbaring hvor Kristus kåret henne til sin brud og til bindeledd mellom Ham og menneskene. — Nå begynte for Birgitta en rekke nye syner, hvor hun bl. a. fikk befaling om å plante «en ny vingård» ved stranden av Vadstena, der både menn og kvinner skulle arbeide for Herrens rike. Da hun på denne måten var utsett til Guds sendebud og til ordensstifterinne, oppga hun helt det standsmessige liv hun tidligere hadde ført og bosatte seg nær Alvastraklosteret. Ryet om Birgitta og hennes syner nådde snart vidt omkring. Mange kom til henne for å søke råd og hjelp. Hun oppfordret dem da til *bønn og bot* og hjalp dem ved å meddele hva Kristus hadde åpenbart om deres sak. Det skjedde også mirakler gjennom henne; besatte ble helbredet og syndere omvendte seg.

Men for Birgitta var ikke religionen bare en privat-sak. Den katolske kristendom skulle også sette sitt preg på samfunnslivet. De fleste av hennes åpenbaringer formaner og refser fyrster og konger, byer og stender, prester og paver, og inneholder ofte varsel om ulykker over dem som ikke forbedrer seg. (Jfr. Svartedauen.)

I 1349 foretok Birgitta en pilegrimsreise til Rom, og siden da så hun ikke sitt fedreland igjen. I Rom, hvor det var forfall både i det kirkelige og i det verdslige liv, hvor simoni og intriger florerte, vendte hun seg med strenghet mot de ansvarlige. Hun bød paven å vende tilbake til Rom, advarte adel og geistlighet og refset Roms befolkning. Dette vakte slik harme at man kalte henne kjetterske og truet med å brenne henne levende. — Hun tok inn i et hus som ble hennes hjem for resten av livet (dette huset står fremdeles og er tilholdssted for Birgittasøstre). Her fortsatte hun sitt asketiske levevis. Da hun etter en pilegrimsferd til det Hellige Land vender tilbake til Rom, er hun blitt alvorlig syk. På dødsleiet ansees

hun av alle for en hellig kvinne. Hun hjemsøkes av fristelseter og angst, men Kristus åpenbarer seg for henne, trøster henne og sier at hun snart skal vies til nonne og abbedisse i Vadstena foran Hans alter. Noen dager senere forlater hun denne verden (23. juli 1373). Det var et folkeønske å få henne erklært hellig, og kanonisasjonen skjedde allerede i 1391.

Den hl. Birgitta hadde satt seg to store oppgaver på jorden; ingen av dem fikk hun se fullført. Pavens endelige tilbakekomst til Rom, og den endelige stadfestelse av hennes ordensregel, skjedde ikke før flere år etter hennes død.

Birgittinerordenen (Ordo Sanctissimi Salvatoris) er en kontemplativ orden som har dobbeltkloster, hvor munk og nonne lever strengt atskilt. Reglene om klausur og fattigdom er meget strenge. Ordenens hovedkloster ble opprettet i Vadstena. Klosterkirken ble bygd etter Birgittas egne forskrifter. Den står den dag i dag, ydmyk og sterk som den hl. Birgitta selv: Den er bygd i kalkstein, arkitekturen er enkel, men dimensjonene imponerende, metertykke murer og høye hvelvinger.

Tør reformasjonen sto klosteret i Vadstena høyt i anseelse. Det var et religiøst så vel som et kulturelt sentrum i Norden, kjent for sin boklige lærdom, for kunst, håndverk og jordbruk. Den første svenske bibeloversettelse stammer fra Vadstena, og klosterets boktrykkeri var det første i Sverige. Fra Vadstena utgikk skrifter på et språk som hadde forutsetninger for å bli et nordisk enhetsspråk. Birgittinerordenen fikk i middelalderen stor utbredelse. I sin blomstringsperiode hadde den ikke mindre enn 79 klostre spredt utover Europa. I Norge flyttet birgittinerne inn i Munkeliv kloster i Bergen etter Svartedauen. Ved reformasjonen ble klosteret i Vadstena utsett for strenge restriksjoner, og munkene ble sendt bort. Men klosteret ble ikke formelt oppløst før i 1595, da all katolsk gudstjeneste i Sverige ble forbudt og nonnene etter hvert måtte flytte ut. For tiden brukes de relativt godt bevarte klosterbygninger dels som sykehus, dels som «vandrarhem». Etter reformasjonen ble litt etter litt flere av birgittinerne klostre nedlagt også i andre land. I Spania og i Mexico ble det døg opprettet noen få nye klostre (av rekolleksjonen) i det 17. århundre. Men av den gamle orden er det nå bare 4 nonneklostre igjen (ingen munkeklostre): i Altomünster i Bayern, i South Brent i England samt i Uden og Weerth i Holland. Et interessant forsøk på å gjenopprette Birgittinerordenen ble gjort i 1911 i Rom av M. Elisabeth Hesselblad¹⁾. Denne gjenoppståtte orden har nå kloster i Rom, i Lugano i Sveits, i India, og to steder i Sverige har søstrene slått seg ned, nemlig på Djursholm (1923) og i Vadstena (1935). Paven har uttrykt sin sympati for ordenens virksomhet. Det er klart at ordensregelen ikke kan følges etter sin bokstav i våre dager. Ordningen med dobbeltkloster har måttet oppgis, og i Sverige har naturligvis klausurbestemmelsene måttet lempes på. Men ordenen har bevart sitt kontemplative preg. Da akademikere fra hele Norden var samlet til kongress i Vadstena 1947, merket en at den hl. Birgitta og hennes orden hadde om-

sorg for dem, og vi kan her ane en av grunnene til den inderlige katolske atmosfære som hersket der.

Vadstena er nå en ganske liten by med lave hus og trange gater, mest kjent for sine fortidsminner. Byen ligger ved stranden av Vättern i det flate, fruktbare Östergötland. Milevidt omkring kan man se klosterkirken, hvis mørke spir peker mot himmelen som for å minne oss om vårt sanne fedreland. Det er imidlertid lenge siden kirken var i katolsk eie. Da birgittasøstrene kom til Vadstena i 1935, innredet de sitt kapell i et privathus som for øvrig tjente som hvilehjem og som «kloster». Det råder et godt forhold mellom søstrene og befolkningen i Vadstena, og de lokale myndighetene har hjulpet søstrene på flere måter. Det skyldes nok ikke minst svenskenes og især Vadstena-boernes dype ærbødighet for den hl. Birgitta. Pieteten for den store svenske helgen har gitt seg et vakkert utslag ved at en forening hvert år på Birgittas dødsdag arrangerer en særlig høytid i Vadstena, hvor de prøver å gi klosterkirken mer av det preget den har hatt i gammel tid. Bl. a. pynter man jomfru Marias alter og den hl. Birgittas bilde med friske blomster. Gudstjenestene får et så katolsk preg at mange i Vadstena tror den er helt katolsk. Mange venter at den svenske kirke skal undergå en «stille reformasjon» og nærme seg den katolske. Det er kanskje for optimistisk på den slags høykirkelig grunnlag å håpe på en gjenoppsettelse av den katolske Kirke i Norden. Men den hl. Birgitta og hennes åndelige døtre vet hvilken vei som fører fram. Over sløret bærer søstrene bildet av Kristi fem sårmerker. De vet at skal man oppnå noe stort og godt, må man elske og følge etter den Korsfestede. Birgitta har etterlatt oss et åndelig testamente når hun sier: «Den Korsfestede er min kjærlighet.»

SUCCISA VIRESKIT

I den fruktbare Rapidodalen like under Monte Cassino har seden som ble lagt i jorden vår, spirt og båret frukt. Rækker av tohjulte eselkjerrer topplest med lange kornaks snor seg langsomt langs de støvete veiene til torvs. Høyt oppe, på en naken klippe skinner ruinene til et av kristenhetens eldste og mest navngjette klostre snøhvite i solen.

Her oppe var det også en slags innhøstningstid: Monte Cassinos 35 benediktinermunker holdt på å bygge opp igjen klosteret, sten for sten, med sine egne hender. En av dem, den lille trivelige Dom Oderisco Graziosi så seg om og sa: «Det tar oliventreet 30 år å bære frukt . . . For oss vil det ta desennier, kanskje sekler, men dagen vil opprinne.»

I over 3 måneder, inntil general Wladyslaw Anders' polakker den 18. mai 1944 til slutt inntok klostret, hadde Monte Cassino vært en viktig utpost for tyskerne og var utsatt for en stadig regn av bomber og granater fra de allierte. Like etter at tyskerne var drevet ut, begynte munkene å bygge klostret opp igjen. De hørte rykter om at det var store innsamlinger i gang i U.S.A., men hittil er det eneste de har fått leilighetsvis bidrag fra Italia. I mellomtiden bor munkene i den tiendedelen av klostret som er relativt uskadd, mens de prøver å gjenreise resten. Få, om noen av dem, vil få oppleve å se den endelige restaurering. Den magre 60-årige Dom Francesco Vigna-

Red.

¹⁾ Moder Elisabeth mottok nylig den berømte Malteserorden for fremrakende humant virke under krigen. Den staute svenske, nå tilårskomne, abbedisse åpnet klosterets porter for jøder og forfulgte, avsto sin seng og sitt brød for de trette og sultne.

Nytt fra ungdomsfronten

Norske katolske ungdomsledere i Dalum.

Fra venstre: Willem Gran, André Bongard, Veslemøy Løvik-Olsen, Torfinn Juell og Kjell Ruyter.

Som kjent har stud. fil. Torfinn Juell stått som formann i Norsk Katolsk Ungdomsforbund fra det ble stiftet i fjor vår, og på en glimrende måte ledet oppbyggingen og utbyggingen av ungdomsarbeidet i Vikariatet. Han har også vært en av lederskikkelsene i arbeidet for å samle de nordiske lands ungdomstiltak inn under en koordinert fellesplan slik at felles oppgaver kunne bli felles løst og kreftene rasjonelt utnyttet.

Blant de oppgaver Ungdomsforbundet har stilt seg, står utdannelsen av ungdomsledere som et av kardinalpunktene. Lederskole er opprettet og kurset i Dalum i sommer var særdeles vellykket. Planen er allerede lagt for neste års kurs, som også vil finne sted i Dalum.

En aktivisering av de unge innenfor deres eget livsyrke ligger også forbundet sterkt på hjertet. Som et ledd i dette strev har ungdomspresten gjennom kontakter i U.S.A. med særlig iherdig bistand fra forbundsmedlemmet frk. Madeleine Steen, søkt å formidle studiestipendier til bruk ved amerikanske universiteter og colleges. Hittil er to slike oppnådd, og som den første stipendiat reiste stud. fil. Lillemor Knudsen i sommer via en internasjonal katolsk speiderkongress i London til Notre Dame College

nelli, som en gang underviste i arkitektur ved klostrets seminar, vil være overlykkelig dersom han får se fruktene av sitt eget spesielle verv. Fra morgen til kveld sitter han i et mørkt provisorisk verkstedskud og katalogiserer og lapper sammen bruddstykkene av Monte Cassinos skatter: armer og hoder av statuer, biter av utskåret tre, små stykker av mosaikk. «Det går svært langsomt,» sier han, «men vi har da i hvert fall fått restaurert seks statuer.»

Ukatalogisert, i klostrets underjordiske ganger, er det en underlig samling av «ruiner»: svære skinnbundne folianter som forteller om klosterets 700-årige historie, utstoppede dyr og fugler fra dets zoologiske samlinger, rester av smeltede orgelpiper fra dets berømte gamle orgel lå der forvridd til vannskapte pøselignende figurer, rustne tyske maskingeværer med ammunisjonsbel-

te i Indiana. For kort tid siden dro så U-F's formann, Torfinn Juell til et katolsk universitet i Montréal. Begge opphold kan strekke seg over et par år.

Trass i det aktuelle tap av Juell som Ungdomsforbundets formann ser en det som av stor betydning for det fremtidige ungdomsarbeid at nettopp vår første leder kan utbygge verdifulle støttepunkter i katolsk-skandinaviske kretser i U.S.A.

Som ny formann i forbundet er tidl. varaformann frk. Veslemøy Løvik-Olsen rykket inn. Hun er utdannet som ungdomsleder og har stor erfaring som speiderleder.

Da forbundssekretæren André Bongard i studieøyemed har bedt om avlastning i det krevende arbeid, har en innhentet de tilsluttede lag og gruppers samtykke i at styret ble omdannet og supplert slik at suppleant til styret, Roar Hansen, ble fast styremedlem, mens André Bongard tok hans plass. Frk. Martha Ellingsen fortsetter som kasserer. Sekretærarbeidet vil derimot for fremtiden bli fordelt slik: Innenl. korrespondent Finn Barra, utenl. korresp. Willem Gran. Bongard deltar dessuten i sekretærarbeidet i en viss utstrekning.

Ungdomsforbundets organ «Ignis» kommer ut regelmessig hver måned bortsett fra to sommermåned, og det har lykket redaktøren, stud. fil. Johannes Bruce, å skape et populært og givende lite skrift som ungdommen samler seg om med levende interesse. Det gjøres merksam på at abonnement kan tegnes uavhengig av medlemskap i Ungdomsforbundet.

«UIT HET LAND van ST. OLAV»

Det katolske tidsskriftet «Uit het Land van St. Olav» er kommet ut med sitt september-nummer i den 22. årgang. Med dette nummer står vår hollandske kollega fram i nytt utstyr og med et innhold som helt ut svarer til den krevende nye undertitel på blandet: «Tidsskrift viet norsk kultur og gudstjenesteliv». Av innholdet kan refereres bl. a. følgende artikler, alle rikt illustrert: «I det fremmede», av redaktøren, pastor Aug. Rottier. «Liturgien i den norske statskirke» (II) av dominikanerpater Finn D. Thorn. «Det norske ekteparet Barth» av Anne Biegel. «Munken Theodorious, eldste norske historieskriver», av pastor dr. J. J. Duin. «En sekulær nederlandsk helligdom i Norge», av pastor dr. Alf Høgh. Dessuten bringer tidsskriftet godt aktuelt stoff.

Abonnementsprisen for Norge er kr. 10,— pr. år. Bladets Tidsskriftet utkommer som tidligere annen hver måned, adresse er: Administratie van het Tijdschrift «Uit het Land van St. Olav», Parklaan 35, Bussum, Nederland.

tene fremdeles hengende fast til dem. På de mørke veggene er der primitive tegninger av kvinneskikkelser, risset inn av soldatene, og et Rhinlandskap med innskriften «Oh, du wunderschöner Deutscher Rhein».

Monte Cassinos abbed, den hvithårede Ildefonso Rea, minnet i forrige uke om at klostrets motto er: «Succisa Virescit» (det som er hugget ned, vokser opp igjen) og sa stille: «Dette kloster ble grunnlagt i det sjette århundre. Fire ganger tidligere er det blitt ødelagt (av lombardene i 580, av sarasenerne i 884, av jordskjelv i 1349 og av franskmennene i 1799) og hver gang er Monte Cassino blitt gjenreist. Naturen viser oss den altgjennomtrengende livsvilje.

Se Dem om, halvbrente trestammer skyter friske og kraftige skudd.»

R. Str.

Biskop Mangers i den store prosesjonen. Til venstre: Kölns hjelpebiskop, dr. Stockums.

TIL DOMFEST I KØLN

III.

Foregående artikkel trakk fram noen trekk av den kolnerske gjestfrihet, skildret den sanne akademiske ånd med kristent segl som Kölner-universitetets festakt innledet vigilien med, samt antydte hvordan okkupert og okkupert sto last og brast sammen om å gjøre domjubileet til en gjenreisningsfest i brorskapets ånd. — Denne artikkel vil bli viet selve jubileumsdagen 15. august, 700 års dagen for Kölnerdomens grunnlegging.

Været hadde ikke kunnet være vakrere: tindrende sol og lette dekorative skydrag under en rhinlandsk himmel.

Alt i årle morgengry var den sønderknuste ruinbyen skutt til live av festglade forventningsfulle mennesker. Alle hadde vimpler med de tre gylne kölnerkroner på safranrød bund i sine hender.

Den store festprosesjonen skulle utgå tre kilometer fra Domen, ved Hohenlinden. Første fase var bilkortesje med de kirkelige dignitærer og relikvieskrinene. Men ved Lyskirchen fikk en først riktig føling med den store arena, og her ble den prosesjonen formet som skulle ta pusten fra selv den mest forventningsfulle.

Foran red die Schützen med standarder og banet vei mellom menneskemengden. Langs hele ruten sto en dobbelt mur av 12 tusen andre Schützen — det var en stolt stund for det jegerklede mannsbroderskapet som i dag atter kunne stå i sine jaktgrønne

klær med fjær i hatten og danne vakt om sin gamle kirke! Men Pfarrer dr. Louis, deres preses, var sikkert den stolteste. Han hadde fått «bestilt» 8 tusen Schützen for denne affæren. I ellefte time fikk han ordre om 4 tusen til. Han skaffet dem. Kl. 5 søndag morgen sto de oppstilt som en hekk — tolv tusen!

Vi kjenner fra våre hjemlige Kristi-legemsprosesjoner hvordan en prosesjon er komponert. Det ville likevel være fåfengt å forsøke å omplante forestillingen til det denne jubileumsprosesjonen utfoldet av kirkelig pomp og prakt og likevel samlende i sin virkning. Bare tenk på syv kardinaler i cappa magna og purpur, et helt tog av abbeder, biskoper og erkebiskoper i korkåpe, mitra og stav, et regiment av prester, munk, ordensbrødre og ministranter, maltesere og riddere av den Hellige Grav i blendende uniformer, storbyens optimater i kjole og hvitt — i det hele en mannfolkprosesjon som vitnet om at den stridende kirke eier både kraft og stil i skjønn forening. Kristi kjempende Kirke kan ikke nøyes med en tøflende bedemannshær. Den vil oppreiste, kjekke, glade menn som en hører kommer! Og her kom de, preget av tidens kamp, men også av oppgavens herlige glød. Mellom dem den triumferende Kirke, synlig i hellige menn og kvinner: Skrinene i skinnende gull med den hellige Ursula, jomfruen av Köln, fulgt av ungmøer fra Köln i violette kjoler, Albertus Magnus, omgitt av dominikanerpatres i sine hvite kutter, de hellige biskoper av Köln Severin, Evergislus, Kunibert, Agilolfus, — med Heriberts gotiske og Engelberts barokke skrin til slutt. Og så midt i prosesjonen den blomsterdekte bil med Hellig Tre Kongers kostbare skrin — kölnernes største stolthet, — over dem reiste de for 700 år siden sin praktfulle Dom.

Hvis det var noe jeg ønsket å kunne formidle av inntrykk fra ruinbyen i fest, så var det det syn som møtte dem i prosesjonen:

En sønderrevet by så langt øyet kunne følge den. Et meningsløst sammensurium av takløse husrester med dør- og vindusrammer som fører inn til intet, pepret med støv og askebrott. Her var det blitt liv! Alt beveget seg — en halv million mennesker hadde hogd seg fast i ruinklippene som fugl på et fuglevær. Nå reiste de seg, de som kunne, og gyllenrøde vimpler ble viftet i rytmen med det intonerte allehelgenslitani. Storklokkene fra Domtårnet runget malm-tungt i takt med invokasjonene, og mellom pendel-slagene bruste sangen ut fra et tusenstemmig kor. Solen signet det betagende bilde og glitret i gledes-tårene som strømmet fra hvert øye. Langsmed veien og vollene knelte folket ned og tok mot biskopenes signende hilsener, mødrene løftet sine barn imot dem for å få korsets tegn strøket kjærlig over uskyldige panner.

Forsoningen var skjedd! En leste det så klart i ansiktene som likesom ikke mestret smilets uvante velvære.

Det bar inn i Domen.

For første gang siden granatene hvinte om spirene, fylte orgelbruset det høyreste gotiske skip.

Ikke alle fem skipene — bare en tredjedel av Domen kunne tas i bruk. Ut fra Domen lyder Bruckners «Wunderschön prächtige...» og høytalernes bringer tonene videre utover — til Altstadt og hinsides Rhinen. Først en time etter fastsatt tid kan kardinallegat Clemente Micara begynne pontifikal-messen. Bruckners messe i e-moll, åtte-stemmig og med trompeter ledsager den hellige ritus.

*

Ute i kjempehospitalet «Hohenlinden» samles gje-stene til taffel, skyndsomt og i all enkelthet. Det skal gå fort, man skal videre til Stadion til «Kund-gebung». Kardinalene får ta de plasser de kan få — minus overdrivelsen vil det si at det er ikke så nøye med rangen. Biskop Mangers kom midt opp i purpuret — det var ikke eneste gangen! —, under-tegnede måtte ta til takke med pressefolk. Men en fikk da en sjanse til en prat med romerske gamle venner og hyggelige prins Pacelli, pavens nevø satt der med de øvrige av kardinallegatens følge. Kar-dinal Griffin satt enda med kaffekoppen full da kar-dinal Innitzer kort og godt ropte takk for maten — man måtte til Stadion!

*

I bilkortese bar det til Kølns «Ullevål». Hvilken kamp her skulle utkjempes visste kanskje de fær-reste på forhånd. Men interessen hos publikum var olympisk. Stadion kunne romme hundretusen, tri-buner og disponibel plen fylt til trengsel. Men uten-for ble foreløpig enda titusener stående. De hadde dog fordelen av å se mange berømte personligheter på nært hold.

Arrangementet var gigantisk. Bilkortesjen stanset ved hovedportalen. Herfra skulle æresgjestene gå til fots og motta folkets hyldende hilsen.

Kardinal Suhard, Paris: «Treu Heil!» Kardinal Griffin, London: «Treu Heil!» — De apostoliske vi-

karer av Oslo og Stockholm: «Treu Heil!» — Slik lød den tradisjonelle katolske hyldest til hver enkelt æresgjest ettersom de skred inn mot tribunen. — Bi-fallet ville ingen ende ta da staute kardinal Michael von Faulhaber, den gamle kjempe, kom inn over plas-sen, likedan slo hyldesten kardinal Frings varmt og hjertelig i møte da han sammen med den populære kardinallegat betrådte Stadion.

Det var talere som kom til å prege helt dette kjempemøte mellom den katolske verden og det katolske Rhinland. Et par ledende legmenn holdt flam-mende appeller om total-kristen innsats i det offentlige og private liv. «Hundre år før grunnleggingen av den nye Domen sto Bernhard av Clairveaux og prekte det annet korstog for å befri de Hellige Land. «Det korstog som vi rykker ut i,» sa dr. Roessen fra Düsseldorf, «er av en ganske annen art: Det er et korstog som gjelder vårt eget Europa som må be-fries fra vantroen.»

Så kom kardinal Frings, erkebiskopen av Köln, jubileets øverste organisator, opp på podiet. Han talte om Kirken som det menneskelige samfunns livs-prinsipp. «Måtte denne dag føre oss, de forskjellige folk, nærmere sammen, så vi kan danne en felles falangs til å kjempe slagene for Kristus...»

Det kunne virke som en improvisert utfordring til de utenlandske kirkefyrster som var tilstede. Det var det jo også! Og holdningen som vist av kardi-nalen av Paris, kardinalen av London, kardinalen av Wien, Belgias primas kardinal van Roey, det katol-ske Hollands og de nord-amerikanske biskopers re-presentanter, var alle en kappestrid i uttrykk av vilje til og ønske om fred og forsoning på kristen grunn mellom alle nasjoner. Det måtte begynnes her i dag! Likesom krigen i dag ikke startet med noen krigs-erklæring, slik kommer ikke noen fredskongress mer i stand. «La oss lage fredskongressen her i dag!» «Vi er dog alle barn av den samme Far... la alt være glemt.» — Og hånden ble rakt fram til det tyske folk fra Frankrikes, Englands, Amerikas, Østerrikes, Hollands og Belgias katolikker — og mange andre lands hender var blitt rukket fram også dersom deres representanter hadde hatt samme høve og myndig-het til å tale fredens og forsoningens modige språk.

I. H.K.

FREDENS FRONT

Freden er ingen gave som gis.

Freden må vinnes og krever sin pris.

Freden er ikke våpnenes blund.

Freden er kamp hver eneste stund:

Kamp mot den onde og alt som er ondt,

kamp for det gode og alt som er godt,

*

I kamp uten frykt

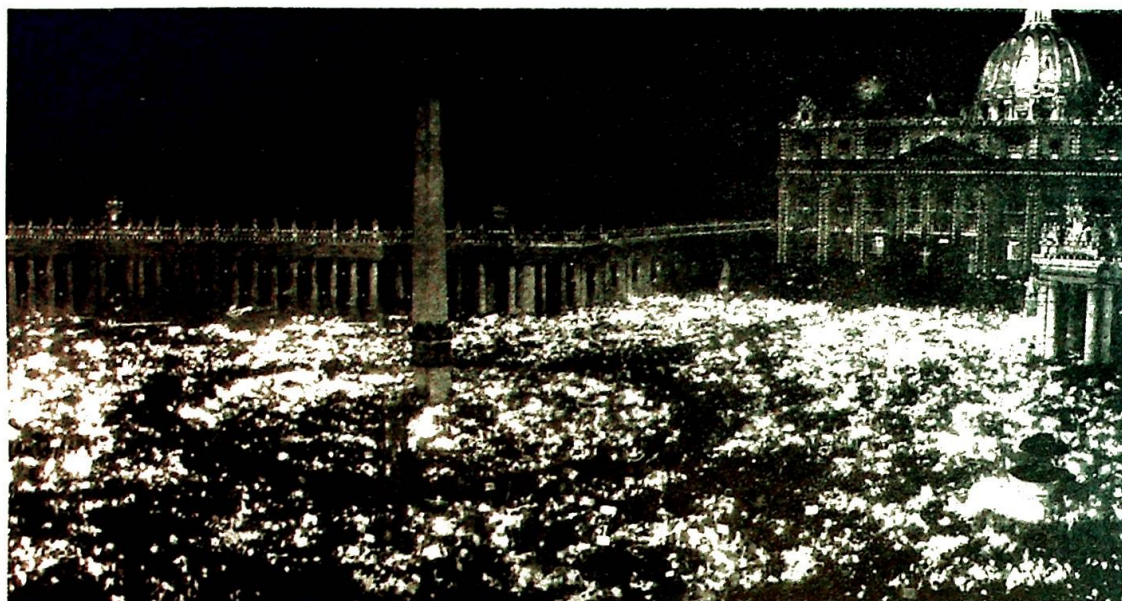
på fredens front

falt han trygt,

grev Bernadotte.

DEN ITALIENSKE UNGDOM I FORRESTE LINJE

Strålende ungdomsmanifestasjoner i den Evige Stad

Under skjæret av brennende fakler står en halv million unge katolikker og hører Pave Pius XII.s trefoldige parole: «Seire over Kristi motstandere, seire over materien, seire over samtidens sosiale vanstell.»

Den Evige Stad har nylig vært vitne til en enestående begivenhet.

Italias katolske ungdomsorganisasjoner har feiret sitt 80 års jubileum, og 300 000 medlemmer var strømmet til Roma for å ta del i et kjempestevne. Byen sto fullstendig i ungdommens tegn, særlig oppsikt vakte de kvinnelige ungdommer, alle i sine kledelige drakter — hvit bluse, marineblå skjørt og kappe.

Kongressen ble innledet med gudstjeneste i Santa Maria Maggiore, og i dagene etterpå møttes ungdomskaren til forskjellige større religiøse tilstelninger. En gripende korsveiandakt ble holdt i Colosseum fredag aften 11. sept. Under kongressen ble grunnsteinen lagt til katolske ungdomshus i den nye brede gaten som fører opp til Petersplassen fra Tiberen, Via della Conciliazione.

Et imponerende skuespill utviklet seg lørdag aften 12. sept. da et mektig fakkeltog satte seg i bevegelse fra 14 forskjellige punkter i byen og samlet seg på Petersplassen. Ved aftendemringen var henvend en halv million mennesker kommet sammen. Den italienske regjering var representert ved statsminister de Gasperi, den katolske aksjon i Italia ved formannen professor dr. med. Luigi Gedda, og 52 utenlandske delegasjoner overbrakte sine lands lykkønskninger. Høytideligheten sluttet med en midnattsmesse, der «Credo» ble sunget unisont og 600 prester utdelte kommunion, mens faklene kastet sitt vidunderlige skjær over Peterskirken og plassen, rammet inn av Berninis herlige kolonnader.

Kongressens høydepunkt opprant likevel om søndagen, da Pave Pius XII om ettermiddagen talte til de unge fra hovedinngangen til St. Peterskirken. Atter var en halv

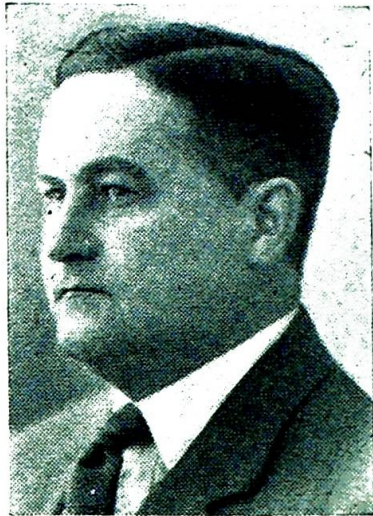
million mennesker samlet på Petersplassen. Gjennom høytalere lød Pavens gedigne tale, bygget over en tredobbelt appell: Den katolske ungdom må seire over Kristi motstandere, over materien og over samtidens sosiale vanstell. Når Kirkens og kristendommens fiender i dag løfter hodet, så har Gud på den annen side aldri manifestert seg så tydelig som nettopp i dag: politiske makthavere, herskere og diktatorer er styrtet, mens Kirken ble stående oppreist og fast rede til å ta kampen opp mot vantroen. Men ungdommen vil vinne denne kamp bare hvis den forstår å seire over materien. Troens sanne energi må komme fram i den enkeltes og statens liv, da blir den guddommelige verdensorden realisert og teknikken underlagt denne. Det gjelder å overvinne de sosiale onder med rettferdighet og i kjærlighetens ånd. Men det forutsetter en helstøpt katolisisme til ytterste konsekvens. Bare den som setter kjærlighet mot hat kan bringe menneskene fred, og her er et levende bønnens liv en nødvendig forutsetning.

Ungdommens jubel strømmet Paven i møte etter talen og syntes ikke å ville ta ende.

Som nevnt i forrige nummer av vårt blad fant en like imponerende manifestasjon sted uken i forveien da Paven talte til den kvinnelige ungdom. Det må i det hele tatt sies at det er mer enn en bedrift av den italienske ungdom at den trass i den villedende fascistiske æra den har bak seg, alt i dag med slik kraft og enhet kan vise verden veien.

Høy utmerkelse til stortingsmann

C. P. Wright

Stortingsmann Carl P. Wright, Porsgrunn, er blitt tildelt San Gregorio Magno-ordenen med kommandørs grad.

Mot solarglad

Eg drøymde, at eg gjekk meg vill
i fjellet fram mot solarglad.

Eg for og vidra frå og til
og fann 'kje stigen nokon stad

Eg drøymde, at det leid mot kveld
og eg var trøtt og utan von
i dette aude, nakne fjell,

— Då såg eg Han, Guds sæle son,

Han gjekk og bar eit vesalt lamb
og hadde hyrdingstav i hand.
Han gjekk der frametter ein kamb.
Det lyste yver væne land.

Då gladde soli, med' eg stod
der kløkt og stara etter deim;
men fjellet låg i fredfull ro,
og eg fann vegen, — vegen heim.

Torolf Hals Andersen

BØKER INNGATT TIL REDAKSJONEN:

Charles Joys: Biskop og Konge. Bispevalg i Norge 1000—1350. Aschehoug & Co., Oslo 1948. 290 s.

Biskop dr. Kristian Schjelderup: Tiden kaller på kirken. Aschehoug & Co., Oslo 1948. 87 s.

Johannes Jørgensen: Den hellige Birgitta af Vadstena. Bd. I. Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, København, 1948. 247 s. Hft. D. kr. 18,50.

Zofia Kossak: Salige er de saktmodige. Roman. Gyldendal Norsk Forlag, Oslo 1948. 475 s.

*

5 søstre gifter seg med 5 brødre. Unødig å opplyse om at det har funnet sted i Amerika. Faktum er at i et tidsrom av 5 år har de 5 sønnene til Mr. og Mrs. Will Gossen giftet seg med Mr. og Mrs. Nich Janssens 5 døtre. De sokner til St. Edward's parish, Minnesota, U.S.A., og pastor Philip Casep har vigslert dem allesammen.

UTLANDET

VATIKANET. 2 kardinaler død. Kardinal Carlo Raffaello Rossi, sekretær for konsistorial-kongregasjonen, døde 17. september. Kardinalen var født i 1878 i Pisa, trådte 21 år gammel inn i karmelitterordenen, og ble etter sin prestevigsel 1901 lektor ved sin ordens internasjonale kollege i Rom. I 1920 utnevnte pave Benedikt XV ham til biskop av Volterra. Som biskop hadde han dessuten flere særoppdrag, bl. a. var han apostolisk visitator for de italienske seminarier. I 1923 ble han assessor for Konsistorial-kongregasjonen og i 1925 visepresident for kommisjonen som arbeidet med Lateran-konkordatet. Pius XI utnevnte ham til kardinal i 1930.

Samtidig med kardinal Rossis død kom meldingen fra Spania om at kardinal Emanuele Arce y Ochotorena, erkebiskop av Terragona, var død dagen før. Han var født 1879 i Ororbia, og ble etter studier i Pamplona, Saragossa og i det pavelige spanske kolleg i Rom prestevigslert 1904. Han erholdt seg doktorgraden i teologi, filosofi og kirkerett. Han virket først som professor ved seminariet i Pamplona og ble 1929 valt til biskop av Zamora. Som biskop viet han seg særlig arbeidet for den Katolske Aksjon og grunnla et legmannsinstitutt for religiøs utdanning i sitt bispedømme. I 1938 fikk han seg overdratt bispedømmet Oviedo inntil han 1944 ble kalt til erkebispesetet i Tarragona. I 1946 tildelte pave Pius XII ham kardinalverdigheten.

MAINZ. Retrett for bildende kunstnere. Benektinerabbediet Maria-Laach avholder i dagene 28. september til 2. oktober retrett for bildende kunstnere med innføring i liturgie, bildekritikk og samtalekretser m. m.

LOURDES. 60 000 pilegrimer bivåner messe i Lourdes. I forbindelse med den 75de franske nasjonale pilegrimsferd til Lourdes bivånte ikke mindre enn 60 000 pilegrimmer den hellige messe utenfor grotten søndag 22. august, ferdens tredje dag. Kardinal Suhard talte til pilegrimsskaren, og et telegram fra den Hellige Far ble lest opp og som var en hilsen med den apostoliske velsignelse til de syke.

ST. OLAVS EKSP. HAR MOTTATT FØLGENDE BIDRAG TIL MINNESTEN OVER MGR. K. KJELSTRUP

St. Josefssøstrene	kr. 500,00
A. Olafsen	» 5,00
Sigrud Boe, Arendal	» 100,00
Fru Nylund, Arendal	» 10,00
Fru Margrethe Darboe, Arendal	» 10,00

kr. 625,00

Tidligere kommet inn

kr. 555,00

I alt kr. 1 180,00

J. L. NERLIEN A/S
NEDRE SLOTTSGT. 13 - OSLO
ALT I FOTO

OSCAR J. HANSEN
Haugesund
Brilleoptik — Fotooptik

Alt for sykepleien

T. S. JACOBSEN
BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsv. 1, Oslo.
Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 55 85 50 - 69 43 72

Norges Brannkasse
Grunnlagt 1708

Skadeforsikring
Brann - Innbrudd
Glass - Vannledning
Huseieransvar - Hus-
leieavbrudd etter brann

VELKOMMEN TIL
SUNDT

BERGENS STORE FORRETNING

HANS KARLSEN
MALERFORRETNING
Utfører all slags
malerarbeid.
Tordenskjoldsgt. 6 B.
Tlf. 41 07 76 — Oslo

TAPETHUSET

Tordenskjoldsgt. 6 b, Oslo.

Tlf. 41 07 76.

Tapeter — Linoleum.

Spesialforretningen i

RUSTFRITT STÅL

for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II (Morgenbl. gård)

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Johan Olsen & Sønner

Murmester og entreprenørforretning

Kongensgt. 17, Oslo.

Etabl. 1896.

Telf. 42 50 85 - 42 52 23

Trykksaker — Protokoller
Kontorrekvisita

WITTUSEN & JENSEN A/S

Tlf. 42 18 80 (centralbord) - Oslo

FREDRIK HVEDING

Tekn. Kem. Fabrikk og Farvehandel
Kirkegt. 3, Oslo

Telefon: butikk 42 30 63
kontor 42 15 22 - 41 60 79

NEBB

er stedet for
alt elektrisk

Ø. Slottsgt. 8, Oslo Telefon 42 19 54

Eivind Brosstad

Såpefabrikk

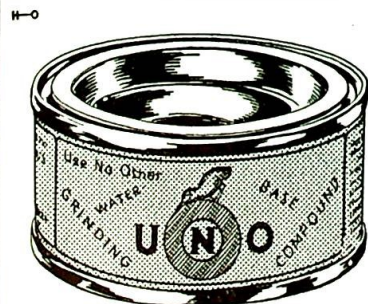
Telefon 42 67 04

Vognmannsgt. 8 - Oslo

SPAR FØRST, KJØP SIDEN.
HUSK KONTANTENE ER TRYLLE-
MIDLET FOR ET BILLIG KJØP

„KLAR”
Fåes i banker over hele landet

Besle
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler